

Bo- og levebeskrivelse for Sjømannskirken i Tyskland

Sjømannskirken i Tyskland

Sjømannskirken i Tyskland har siden 2023 vært slått sammen til en stab og enhet. Den består av to kirker/ stasjoner, en i Berlin og en i Hamburg, og med felles arbeid om å være kirke for nordmenn i hele landet. Det betyr at vi har gudstjeneste og aktiviteter i begge kirker, og samtidig driver et oppsøkende arbeid i både Berlin og Hamburg for å møte nordmenn på også andre arenaer enn i kirken. Men dette oppsøkende arbeidet utføres også i andre byer i Tyskland, ved å leie kirker eller bruke andre arenaer som møteplasser.

Om Sjømannskirken i Berlin

I Berlin deler vi lokaler med en tysk menighet i den pulserende bydelen Kreuzberg. Her leier vi hos, og samarbeider med den tyske menigheten Jesus Christus Kirchengemeinde. Kirkebygget, med tilhørende menighetsbygg, er for tiden under ombygging og planlegges å stå ferdig sommeren 2028. Per i dag drives kirkens virksomhet i all hovedsak fra menighetshuset i Wartenburgstrasse. Her er det kontor, kirkerom/sal, kjøkken, ungdomsrom og musikkrom. Bygget deles med den tyske forsamlingen og leies også i noen grad ut til andre eksterne leietakere.

Om Sjømannskirken i Hamburg

Sjømannskirken i Hamburg holder til i nærheten av havna, i samme gate finner en de andre nordiske kirkene hvor de har et nært og godt samarbeid. Sjømannskirken fungerer som en menighetskirke for mange av nordmennene i byen. Mange av dem er veldig stolte og glade i kirken sin, og det synes på frivilligheten særlig rundt julebasar. Kirka er også i kontakt med nordmenn som skulle trenge hjelp og støtte, eller som er i byen over kortere tid. Kirken tar hvert år imot mange konfirmantgrupper som har leir i kirken, eller skoleklasser eller kor som synes Hamburg en spennende by å besøke. Sjømannskirken i Hamburg har en svært spennende historie både knyttet til alle båtene som kom innom den store havnen, men ikke minst under andre verdenskrig.

Aktiviteter ved kirkene

Sjømannskirken i Berlin har aktiviteter for alle aldersgrupper og ønsker å nå bredt ut. Det er gudstjeneste ca. 1 gang per måned, hvor vi satser på søndagsskole. Hver måned har vi familielørdag, et arrangement og en målgruppe vi vil satse på. Her ønsker vi aktiviteter for barn i alle aldre, og evt. kulturelle innslag for barn eller for alle generasjoner. I Berlin har vi et godt samarbeid med ANSA, og vi ønsker å fortsette å prioritere studentarbeidet. Hver onsdag ettermiddag og kveld har vi åpen kafe med vafler. I etterkant av kafeen har vi ofte andre arrangementer, som konserter, foredrag, middag for alle, lesesal for studenter, kor e.l. Vi har mye kontakt med enkeltpersoner, og tilbyr samtaler og hjemmebesøk. Månedlig arrangerer vi Tacofredag, og skaper for tiden et nytt «Ung i Berlin»-tilbud for unge voksne. De siste årene har vi hatt et samarbeid med utvekslingsprogrammet ved Oslo-skolen hvor 20 VG2-elever og læreren deres deltar. Disse er en stor del av gruppen på tacofredag og deltar som frivillige blant annet på 17. mai og på julebasaren. Vi har også en del arrangementer utenfor Sjømannskirkens lokale. En gang i måneden møtes turgruppa "Walk and talk" og en gang i måneden er det "Stammtisch".

I Hamburg har vi gudstjenester ca. 1 gang per måned, som er et viktig samlingspunkt for mange av de norske i byen. På mandager er det «Kreativ mandag» med en fast gruppe som gjennom hele året forbereder den store julebasaren. Mange av de som bruker kirken i Hamburg er eldre, og vi har en god del hjemmebesøk og sykebesøk. Folk i alle aldre ønsker samtaler eller annen hjelp, og vi bistår med dette. Hver måned har vi tacotorsdag for unge voksne, «Middag for alle» og andre kulturelle arrangementer som høytlesning eller konserter med grupper som tar kontakt fra Norge. Flere ganger i året er vi vertskap for Norgesarbeidets konfirmantleirer, der menigheter fra Norge bruker sjømannskirken som leirsted. Tema for leiren er å "tilgi, men aldri glemme" – en viktig og inntrykksfull del av programmet er besøk i konsentrasjonsleiren Neuengamme.

De andre nordiske landene har sine kirker i samme gate som oss. Det er godt samarbeid rundt noen fellesgudstjenester og andre arrangement.

I begge byer er vi til stede på andres arrangement, det være seg kunstgallerier hvor norske kunstnere stiller ut, besøk på ambassaden, deltagelse på norske

kulturarrangementer og mottagelser, bedriftsbesøk, skole og barnehagebesøk og samarbeid med de skandinaviske kirkene i Berlin. Det er ønskelig å komme mer i kontakt med de som ikke kjenner oss enda også, og jobbe enda mer oppsøkende. Oppsøkende virksomhet og samarbeid med øvrige organisasjoner er viktig for oss, særlig ANSA.

På årsbasis er det i gjennomsnitt 3–6 vielser ved kirken og et tilsvarende antall dåp. Antall konfirmanter varierer fra år til år, gjerne med 3–5 konfirmanter, inkl. nettkonfirmanter fra andre områder i Tyskland. Disse følger vi opp med besøk og undervisning i løpet av året, samt leir, både i Hamburg og i London. Hver førjul er det tid for julebasarer – både i Berlin og Hamburg.

Sjømannskirken betjener også den norske kolonien i München og Düsseldorf, hvor de har egne kirkekomiteer, med gudstjenester 1–2 ganger i året. Ønsket er å arbeide mer oppsøkende også i andre byer i Tyskland, hvor Frankfurt særlig bør få prioritet. En gang i måneden er det også arrangert Stammtisch av nordmenn i Leipzig hvor vi gjerne ønsker å besøke jevnlig.

Diakoni utføres på ulike plan. Vi jobber aktivt og bevisst for å tilrettelegge for hjemmebesøk eller kafétreff for samtaler, sykebesøk, uformelle og planlagte samtaler ved besøk i kirkens kafé, telefonkontakt med nordmenn i andre steder i Tyskland og sosiale saker med nærmere oppfølging av enkeltpersoner som trenger hjelp og støtte. I tillegg er det noen beredskapssaker i løpet av året.

Det kommer ofte forespørsler fra kunstnere som bor i Tyskland, eller som reiser fra Norge som ønsker å gjøre konserter eller andre arrangementer i kirkene våre. Det er en stor ressurs og et privilegium at mange av byens musiker og kunstnere stiller opp på gudstjenester og arrangementer på kirken og beriker felleskapet med sine talent. Vi har også hatt et økende antall kor som er på tur til Berlin og ønsker å bidra på enten gudstjenester eller andre arrangement, eller ville bodd på kirken i Hamburg samt ha konsert.

Beskrivelse av nordmenn i området

I Hamburg vil du møte en engasjert menighet som er stolt av kirken sin. Mange er spesielt engasjert i den store julebasaren, og mange liker å gå til gudstjeneste. En del av dem har bodd i Hamburg lenge. Vi jobber med å treffe en større bredde av nordmenn i byen, dette er et viktig arbeid for staben å videreutvikle.

I Berlin møter vi en stor bredde av aldersgrupper. Nordmenn i Berlin holder til i byen av mange årsaker. En del er kunstnere, musikere og forfattere, og enda flere er veldig kulturinteresserte. Noen har en kjæreste eller ektefelle som er tysk, mange er studenter, og en god del er knyttet til den norske ambassaden som er en av Norges største utenriksstasjoner. Vi har en god del kontakt med studenter. Berlin er en by med store avstander og vi jobber stadig slik at det skal være praktisk mulig for nordmenn i Berlin å treffe oss. Dette gjør vi ved å ha arrangementer også andre steder i byen og ved å legge familieaktiviteter til i helgene.

Staben

Staben ved sjømannskirken i Tyskland som bor i Berlin vil fra høsten av, bestå av Sjømannsprest/daglig leder i full stilling, og eventuell medreisende ektefelle vil bli tilbudt stillingen som diakonal medarbeider eller daglig leder i 100 % (dersom vedkommende er kvalifisert), praktikant i 100%, og en lokalt ansatt regnskapsfører i 100 % (Berlin). Boende i Hamburg er det en diakon i 100% stilling, en ansatt som vertskap i 100% og en lokalt ansatt administrasjonskoordinator i 100% stilling.

Frivillig engasjement

Mange har lang fartstid som frivillige i begge kirkene, men også mange nye frivillige er kommet til i årenes løp. Folk er engasjert gjennom kirkeråd og de legger ned et stort antall frivillige timer ved kirken i samarbeid med staben hvert år. Ved begge stasjoner er det mange som er engasjert i å starte nye tiltak, og det er mange ønsker og ideer. I tillegg til frivillighet på månedlige tiltak og ad hoc tiltak eller kulturell bistand, så er julebasarene viktige. Det er et stort felles løft som krever mye av de ansatte, men det har vært en viktig arena for frivillighet, og gir et helt spesielt løft for fellesskapet på begge stasjoner.

Ambassade/konsulat

Ambassaden i Berlin er lokalisert sammen med de andre nordiske landene sine ambassader. Et felles hus for ambassadene fungerer som et nordisk kulturhus hvor mye aktivitet finner sted. Det er drøyt tretti ansatte ved den norske ambassaden med utsendte diplomater og lokalt ansatte. Vi har et godt samarbeid med utenriksstjenesten, og har jevnlig samarbeidsmøter med ambassaden i Berlin. En representant fra ambassaden er med i kirkerådet i Berlin og i styret for stiftelsen i Hamburg.

Offentlig kommunikasjon og transport

Det er godt utbygd offentlig kommunikasjon i Tyskland. Det går hurtigtog som tar deg til alle byer i landet, og tog er foretrukket transport på jobbreiser. I både Berlin og Hamburg er det U-bahn, S-bahn, busser og mer. I tillegg er byene svært fremkommelig på sykkel. Kirken i Berlin har sykler til disposisjon.

Skole og barnehage

Berlin har et godt skole- og barnehage tilbud, både offentlig og privat. For barnehager finnes det ikke noe offisielt opptak og man søker til den enkelte barnehage. Det anbefales å være ute i god tid, da det er mangel på plasser. Barn tildeles automatisk skoleplass i sitt distrikt, men man kan søke med begrunnelse om å innlemme dem i en annen skole/distrikt. Den tyske kirken har en barnehage i kirkens bakgård. Denne drives nå av den evangeliske kirken i Berlin. Av norsk/skandinavisk-språklige tilbud er den offentlige tysk-skandinavisk skolen (DSG) i bydelen Tempelhof-Mariendorf. Her er det barne- og ungdomsskole, i tillegg til en barnehage med et tysk/skandinavisk konsept. I bydelen Wilmersdorf ligger det også en svensk skole og barnehage. På begge skolene får de norske barna tilbud om norskundervisning. Det er også flere internasjonale engelskspråklige skoler i Berlin.

Kulturforskjeller med tanke på både skole og fritid krever gode tilpasningsevner dersom man kommer som familie med barn. Det kan være krevende for norske barn å tilpasse seg det tyske skolesystemet uten grunnleggende tyske språkkunnskaper.

Fritidsmuligheter

I en storby som Berlin er det ubegrensede muligheter til å fylle fritiden med spennende aktiviteter. Kulturtilbudet er rikt og mangfoldig. Har man historisk interesse er Berlin en av de mest spennende byer i Europa å bo i. Museer og byen i seg selv er som en stor historiebok om europeisk historie. Byen har også mange gode kafeer og spisesteder og man kan nyte god mat til en langt billigere penge enn i Norge. Byens parker er mange, store og grønne i sommerhalvåret. Det er også mange innsjøer rundt byen der en kan dra på utflukt og bade. Berlin er også en sykkelby, og det er fantastisk å oppleve byen fra sykkelsete, både for store og små. Det er godt tilrettelagt for sykkel over hele byen. Flere ganger i året arrangeres det løp, både maraton og kortere distanser. Det samme gjelder i Hamburg.

Klima

I Berlin og i Hamburg vil man oppleve at man får to måneder lenger sommerfølelse enn i Norge. Vinteren kan være kald og grå, men også en sjelden gang hvit. Temperaturen er gjennomsnittlig noe høyere enn i Norge.

Levekostnader

Levekostnadene er i de fleste tilfeller noe lavere enn i Norge.

Boligen og omgivelsene rundt

Presteboligen i Berlin ligger i Badensche str. 15 i Wilmersdorf, ca. 20 minutters reise (sykkel/bane) fra kirken. Leiligheten er en såkalt «Altbau» på 170 kvadrat, med 3 soverom, to store stuer, samt kjøkken, bad og eget toalett. Leiligheten er fullt møblert.

Presteboligen brukes 1-2 ganger i måneden til arrangementer/som prestasjonsbolig (Kirkeråd, ungdomskvelder, noen konserter/samlinger). Bruken av presteboligen kan tilpasses etter behov/ønske.

Wilmersdorf ligger i gamle vest og preges av å være et rolig og barnevennlig område og leiligheten grenser også til Schöneberg. Her finner du flere koselige kafe/handleområder, blant annet i Akazien/Goltz-strasse. Ti minutter på sykkelen tar deg også til Tiergarten, Berlin Zoologische Garten og Kurfürstendamm, et kjent strøk hvor det hvert år arrangeres ett av byens mange julemarkeder. For den som er glad i skog og mark ligger Grunewald også i nærheten, samt badevann som Schlachtensee og Wansee.

Lenker til nettsider: [Tyskland](#) | [Sjømannskirken](#)